

การศึกษาความได้เปรียบทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเวียดนาม

A Study of the Advantages in the Competitiveness of the Tourism Industry
Between Thailand and Vietnam

¹อุดม สายะพันธุ์
Udom Sayapunt

²ฐาปนีย์ สุทัศน์นันทน์
Tapanee Sudsanun

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Email: udom_mba@hotmail.com

²รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย สาขาวิชาระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Email : tapanee_sudsanun@yahoo.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาความได้เปรียบทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศเวียดนาม” สรุปได้ว่า ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวที่มีความคิดเห็นโดยรวมต่อความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีกว่าประเทศเวียดนาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวที่มีความคิดเห็นต่อความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีกว่าประเทศเวียดนามในด้านความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์/มรดกโลก ระบบการรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพห้องของ โรงแรมที่พัก ราคาโรงแรมที่พักเปรียบเทียบกับคุณภาพห้องพัก ระบบการรักษาความปลอดภัยของโรงแรมที่พัก การพัฒนาของถนนที่ใช้ในการเดินทาง การพัฒนาการบริการรถไฟ ท่าเรือ ความทันสมัยของสนามบิน ระบบไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ คุณภาพบริการอินเทอร์เน็ต คุณภาพและสุขลักษณะอาหาร แต่พบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นต่อความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีกว่าประเทศไทยในด้านความสะดวกในการเข้าประเทศ คุณภาพของสินค้าที่ระลึก ระบบการรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การส่งเสริมการลงทุนด้านการท่องเที่ยว และการควบคุมมลภาวะทางอากาศในเมือง

ส่วนการศึกษาความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม โดยใช้ดัชนีความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (Travel & Tourism Competitiveness Index: TCCI) พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยรวมดีกว่าประเทศเวียดนาม และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสรุปดังนี้

1. การกำหนดโครงสร้างในการกำกับดูแลการท่องเที่ยว พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านการกำหนดโครงสร้างในการกำกับดูแลโดยรวมที่ดีกว่าประเทศเวียดนาม ทั้งด้านนโยบาย กฎ และระเบียบ ด้านระเบียบสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพและสุขอนามัย ด้านการจัดลำดับความสำคัญของการท่องเที่ยว แต่พบว่า ประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศไทยในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย

2. สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและโครงสร้างพื้นฐานที่ดีกว่าประเทศเวียดนาม ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางอากาศ ด้านโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางบก ด้านโครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐานการสื่อสารและโทรคมนาคม แต่พบว่า ประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศไทยในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านราคาในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

3. ทรัพยากรมนุษย์ด้านการท่องเที่ยว วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านทรัพยากรมนุษย์ วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติที่ดีกว่าประเทศเวียดนามในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านทรัพยากรมนุษย์ ด้านการเปิดรับการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติ และทรัพยากรทางวัฒนธรรม

Abstract

The research on: A Study of the advantages in the Competitiveness of the Tourism Industry between Thailand and Vietnam” can be summarized that the tour operators had the overall opinion on the competitiveness in tourism industry that Thailand was better than Vietnam. When headlines were considered, it was found that the tour operators had the opinion towards competitiveness in tourism industry that Thailand was better than Vietnam on the beauty of the tourist attractions of the nature type, historic sites, world’s heritage, security service at the tourist attractions. Also was better in the hotel room quality, price of the hotels compared with the room quality, security service of the hotels. As well as providing information on the tourist attractions and hotels, development of the traveling roads, development of the train service, ports, and modernization of the airports, electricity, tap water, telephone, the Internet quality, food quality and hygiene for the tourists. However, it found the operators to have opinion on the competitiveness in the tourism of Thailand was better than Vietnam in the convenience to enter the country, quality of the memorabilia, conservation of the environment, promotion of investment in the tourism, price of fuel, and control of urban air pollution.

While the study on the competitiveness in the tourism industry of Thailand and Vietnam, using the Travel & Tourism Competitiveness Index (TCCI) found Thailand had better overall capabilities than Vietnam upon the consideration on the individual basis as follows:

1. Establishment of the structure in the tourism supervision found Thailand had better capability in the competitiveness on the overall supervision than Vietnam, including the policy, rule, and regulation on the environment, health, and hygiene. While on prioritization of tourism found Vietnam had better implementation than Thailand on safety and security service.

2. On the economic conditions and infrastructures found Thailand had better competitive capabilities in business environment and infrastructures than Vietnam, as well as the infrastructures on the air and land transportation, tourism, communications and telecommunications. But it found Vietnam had a cheaper price in this industry.

3. On the human resources in tourism, culture, and natural resources found Thailand to be more competitive than Vietnam in all these stances, including human resources, and openness to tourism.

คำสำคัญ : ความสามารถทางการแข่งขัน

Keyword : Competitiveness

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมเพื่อการพักผ่อนอันเป็นความจำเป็นอย่างหนึ่งต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่สร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการและประเทศ ซึ่งประเทศไทยสามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวได้อย่างมาก สำหรับสถิติการท่องเที่ยวในภาพรวมของปี พ.ศ. 2550 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยรวมทั้งสิ้น 14,464,228 คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2549 ร้อยละ 4.65 และสร้างรายได้เงินตราเข้าประเทศ 547,781.81 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2549 ร้อยละ 13.57 (ประชาชาติ, 2551) นอกจากนี้ ข้อมูลของสภาการท่องเที่ยวและการเดินทางโลก คาดว่าในปี พ.ศ. 2551 ประเทศไทยจะมีรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ 579,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 6.4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ทั้งหมด ส่วนประเทศเวียดนามสถิติการท่องเที่ยวในภาพรวมของปี พ.ศ. 2550 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศ รวมทั้งสิ้น 4,171,564 คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2549 ร้อยละ 16 (World Travel & Tourism Council, 2008) อย่างไรก็ตาม ในส่วนของประเทศไทยการปิดท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและท่าอากาศยานดอนเมืองส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวของไทยอย่างมาก ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และจากความเสียหายต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจากการปิด

สนามบินนั้น รัฐบาลต้องเร่งสร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวภายหลังเมื่อสนามบินเปิดให้บริการตามปกติ ตลอดจนการสร้างภาพลักษณ์ของประเทศในสายตาของนักท่องเที่ยวต่างชาติด้วย นอกจากนี้ จากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว รายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศ และความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย และประเทศเวียดนามด้วยเช่นกัน

การเติบโตของนักท่องเที่ยวของประเทศไทยแม้จะเพิ่มสูงขึ้นแต่ก็ต่ำกว่าอัตราการเติบโตของนักท่องเที่ยวในประเทศเวียดนามแล้ว อย่างไรก็ตาม การที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกมากขึ้น โดยเฉพาะเวียดนามที่มีอัตราการเติบโตของนักท่องเที่ยวสูงขึ้น ประเทศไทยจึงต้องระมัดระวังคู่แข่งด้านการท่องเที่ยวอย่างประเทศเวียดนามที่กำลังมีการพัฒนาประเทศและเป็นที่สนใจของต่างประเทศเป็นอย่างมาก ในอนาคตอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยเวียดนามจะมีการพัฒนาและเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติเช่นกัน ซึ่งสภาการท่องเที่ยวและการเดินทางโลก (World Travel and Tourism Council หรือ WTTC) คาดการณ์ว่าเวียดนามจะเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของโลก แสดงให้เห็นว่าประเทศเวียดนามกำลังจะเป็นคู่แข่ง

ด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ดังนั้น เพื่อการรักษาสภาพการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย จึงควรจะมีการศึกษาศักยภาพในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศเวียดนาม เพื่อจะได้ทราบข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศเวียดนาม หากประเทศไทยมีข้อเสียเปรียบประเทศเวียดนามจะได้มีการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น เพื่อให้สามารถแข่งขันกับประเทศเวียดนามได้

การวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดการศึกษาโดยใช้ดัชนีความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (The Travel & Tourism Competitiveness Index หรือ TCCI) ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว มีทั้งหมด 3 ส่วน คือ (1) การกำหนดโครงสร้างในการกำกับดูแลการท่องเที่ยว (2) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและโครงสร้างพื้นฐาน และ (3) ทรัพยากรมนุษย์ด้านการท่องเที่ยว วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ โดยดัชนีนี้พัฒนาโดยโดยความร่วมมือของ Booz Allen Hamilton, Deloitte, International Air Transport Association (IATA), IUCN, UNWTO และ World Travel and Tourism Council (WTTC) รวมถึงบริษัทที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มาประยุกต์ใช้ในการวิจัย สำหรับข้อมูลที่น่าสนใจ

ในการวิจัยนี้จะรวบรวมจากแหล่งข้อมูลที่มีความเชื่อถือได้ เช่น ธนาคารโลก สหประชาชาติ องค์การการท่องเที่ยวโลก เป็นต้น การวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ทราบปัจจัยส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม และช่วยให้ทราบความได้เปรียบทางการแข่งขันของประเทศไทยกับประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย และประเทศเวียดนาม
2. เพื่อศึกษาข้อมูลความคิดเห็นของผู้ประกอบการไทยที่ทำธุรกิจท่องเที่ยวประเทศเวียดนามต่อความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศเวียดนาม
3. เพื่อศึกษาข้อมูลดัชนีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม
4. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศเวียดนาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาความได้เปรียบทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศเวียดนาม” มีแหล่งข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการไทยที่ทำธุรกิจท่องเที่ยวประเทศเวียดนาม จำนวน 50 ราย เพื่อรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันการท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม และนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์ความได้เปรียบทางการแข่งขันของประเทศ (Competitive Advantage of Nations)

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เกี่ยวข้องกับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม โดยได้จากการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม รวมทั้งดัชนีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่มีความเชื่อถือได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ แล้วนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์ความได้เปรียบทางการแข่งขันของประเทศในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งดัชนีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (The Travel & Tourism Competitiveness Index หรือ TCCI) ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญต่อ

การขับเคลื่อนความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว มีทั้งหมด 3 ส่วน คือ (1) การกำหนดโครงสร้างในการกำกับดูแลการท่องเที่ยว (2) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและโครงสร้างพื้นฐาน และ (3) ทรัพยากรมนุษย์ด้านการท่องเที่ยว วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

กรณีข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมความคิดเห็นของผู้ประกอบการไทยที่ทำธุรกิจท่องเที่ยวประเทศเวียดนาม เพื่อรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันการท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม โดยใช้แบบสอบถามมีการดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย โดยรูปแบบของแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการสอบถามความคิดเห็นของผู้ประกอบการไทยที่ทำธุรกิจท่องเที่ยวประเทศเวียดนามเกี่ยวกับความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จำนวน 35 ข้อ มี 5 ระดับ โดยมีการกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
4 คะแนน	หมายถึง	ดี
3 คะแนน	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2 คะแนน	หมายถึง	ไม่ดี
1 คะแนน	หมายถึง	ไม่ดีมาก

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ประกอบการไทยที่ทำธุรกิจท่องเที่ยวประเทศเวียดนามเกี่ยวกับความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยและเวียดนาม เป็นดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
4.21 – 5.00	ดีมาก
3.41 – 4.20	ดี
2.61 – 3.40	ปานกลาง
1.81 – 2.60	ไม่ดี

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำมาตรวจสอบความถูกต้อง และไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งการตรวจสอบค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8553

กรณีข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของประเทศไทยและประเทศเวียดนามจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ส่วนดัชนีความสามารถทางการแข่งขันใน

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (The Travel & Tourism Competitiveness Index หรือ TCCI) ซึ่งจัดทำโดยความร่วมมือของ Booz Allen Hamilton, Deloitte, International Air Transport Association (IATA), IUCN, UNWTO และ World Travel and Tourism Council (WTTC) รวมถึงบริษัทที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ Abercrombie & Kent, Bombardier, British Airways, Carlson, Emirates Airline, Hertz, Silversea Cruises Group, Swiss International Airlines และ Travelport

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) (ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ประกอบการ)

1. การตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และคัดเอาแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2. การลงรหัส ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์มาลงรหัสตามที่ได้กำหนดไว้

3. การประมวลผลข้อมูล ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่ผ่านการลงรหัสเรียบร้อยแล้วมาบันทึกข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยนำข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันการท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม มาหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อสรุปเปรียบเทียบความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม

ข้อมูลทุติยภูมิ (Primary Data)

รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของประเทศไทยและประเทศเวียดนามโดยเน้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่วนข้อมูลดัชนีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้จาก The Travel & Tourism Competitiveness Report 2008 โดยผู้วิจัยได้เลือก

เฉพาะข้อมูลของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม เพื่อนำมาเปรียบเทียบความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ (1) การกำหนดโครงสร้างในการกำกับดูแลการท่องเที่ยว (2) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและโครงสร้างพื้นฐาน และ (3) ทรัพยากรมนุษย์ด้านการท่องเที่ยว วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผลความสามารถทางการแข่งขันของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม โดยนำข้อมูลพื้นฐานของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจท่องเที่ยวประเทศเวียดนามเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันการท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม เพื่อสรุปเปรียบเทียบความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม นอกจากนี้ ผู้วิจัยจะได้นำข้อมูลข้างต้นมาใช้วิเคราะห์ความได้เปรียบทางการแข่งขันของประเทศในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวต่อความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศเวียดนาม

ข้อมูลความคิดเห็นต่อความสามารถทางการ
แข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระหว่าง
ประเทศไทยกับประเทศเวียดนาม ผู้วิจัยเก็บ
รวบรวมจากผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว
ประเทศเวียดนาม โดยแจกแจงค่าเฉลี่ยได้ดัง
ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวต่อความสามารถ
ทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศเวียดนาม

ความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	ประเทศไทย	ประเทศเวียดนาม
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
1. ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ	4.68	3.80
2. ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์/มรดกโลก	3.98	3.72
3. การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม	4.18	3.82
4. ความสะดวกในการเข้าประเทศ เช่น พิธีการเข้าเมือง วีซ่า	3.86	4.32
5. ระบบการรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว	3.36	3.28
6. คุณภาพห้องของโรงแรมที่พัก	4.18	3.42
7. ราคาโรงแรมที่พักเปรียบเทียบกับคุณภาพห้องพัก	3.84	3.40
8. ระบบการรักษาความปลอดภัยของโรงแรมที่พัก	3.64	3.30
9. การบริการของพนักงานในโรงแรมที่พัก	4.32	3.58
10. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของพนักงานโรงแรมที่พัก	3.52	3.46
11. การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวและโรงแรมที่พัก	4.18	3.26
12. การพัฒนาของถนนที่ใช้ในการเดินทาง	4.00	3.52
13. การพัฒนาการบริการรถไฟ ท่าเรือ	3.20	2.76
14. ความทันสมัยของสนามบิน	4.10	2.82
15. ระบบไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์	4.32	3.28
16. คุณภาพบริการอินเทอร์เน็ต	4.14	3.66
17. คุณภาพและสุขลักษณะอาหาร	4.14	3.48
18. ความชัดเจนของราคาอาหาร	3.70	3.38
19. คุณภาพของน้ำดื่ม	4.48	3.22
20. การบริการของพนักงานในร้านอาหาร	4.02	3.44
21. ทัศนียภาพของมรดกโลก	3.66	3.28
22. ความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของมรดกโลก	3.86	3.12
23. การให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของมรดกโลก	3.86	3.16
24. คุณภาพของรถบริการนำเที่ยว	4.00	3.50
25. คุณภาพของสินค้าที่ระลึก	3.52	3.54
26. ราคาสินค้าที่ระลึกเปรียบเทียบกับคุณภาพของสินค้าที่ระลึก	3.34	3.36
27. ทัศนียภาพของคนในประเทศต่อนักท่องเที่ยว	4.18	3.64
28. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของประเทศ	4.32	3.66
29. ระบบการรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	3.16	3.28
30. การส่งเสริมการลงทุนด้านการท่องเที่ยว	3.68	3.74
31. การบริการตู้เอทีเอ็ม การแลกเปลี่ยนเงินตรา	4.48	3.06
32. ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง	2.38	2.66
33. การป้องกันและควบคุมโรคระบาด	3.46	2.66
34. การควบคุมมลภาวะทางอากาศในเมือง	2.68	2.74
35. ภาพลักษณ์โดยรวมด้านการท่องเที่ยวของประเทศ	4.16	3.48
ความสามารถทางการแข่งขันโดยรวม	3.85	3.37

จากตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยข้อมูลความคิดเห็นของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวต่อความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศเวียดนาม พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมของผู้ประกอบการต่อความสามารถทางการแข่งขันของประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ส่วนความคิดเห็นโดยรวมต่อความสามารถทางการแข่งขันของประเทศเวียดนาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 สรุปได้ว่าผู้ประกอบการมีความคิดเห็นโดยรวมต่อความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีกว่าประเทศเวียดนาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นต่อความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวว่าประเทศไทยดีกว่าประเทศเวียดนามด้านความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์/มรดกโลก การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ระบบการรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพห้องของโรงแรมที่พัก ราคาโรงแรมที่พักเปรียบเทียบกับคุณภาพห้องพัก ระบบการรักษาความปลอดภัยของโรงแรมที่พัก การบริการของพนักงานในโรงแรมที่พัก ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของพนักงานโรงแรมที่พัก การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวและ

โรงแรมที่พัก การพัฒนาของถนนที่ใช้ในการเดินทาง การพัฒนาการบริการรถไฟ ท่าเรือ ความทันสมัยของสนามบิน ระบบไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ คุณภาพบริการอินเทอร์เน็ต คุณภาพและสุขลักษณะอาหาร ความชัดเจนของราคาอาหาร คุณภาพของน้ำดื่ม การบริการของพนักงานในร้านอาหาร อรรถาศัยไมตรีของมัคคุเทศก์ ความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของมัคคุเทศก์ การให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของมัคคุเทศก์ คุณภาพของรถบริการนำเที่ยว อรรถาศัยไมตรีของคนในประเทศต่อนักท่องเที่ยว การโฆษณาและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของประเทศ การบริการตู้เอทีเอ็ม การแลกเปลี่ยนเงินตรา การป้องกันและควบคุมโรคระบาด และภาพลักษณ์โดยรวมด้านการท่องเที่ยวของประเทศ

แต่พบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นต่อความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวว่าประเทศเวียดนามดีกว่าประเทศไทย ด้านความสะดวกในการเข้าประเทศ เช่น พิธีการเข้าเมือง การขอวีซ่า คุณภาพของสินค้าที่ระลึก ระดับราคาเปรียบเทียบกับคุณภาพของสินค้าที่ระลึก ระบบการรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การส่งเสริมการลงทุนด้านการท่องเที่ยว ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และการควบคุมมลภาวะทางอากาศในเมือง

2. ดัชนีความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศเวียดนาม

2.1 การกำหนดโครงสร้างในการกำกับดูแลการท่องเที่ยว ดัชนีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านการกำหนดโครงสร้างในการกำกับดูแลการท่องเที่ยว

ประกอบด้วย (1) นโยบาย กฎ และระเบียบ (2) ระเบียบสิ่งแวดล้อม (3) ความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย (4) สุขภาพและสุขอนามัย และ (5) การจัดลำดับความสำคัญของการท่องเที่ยวโดยภาพรวมของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม แสดงดังตารางที่ 2

ดัชนีการกำหนดโครงสร้างในการกำกับดูแลการท่องเที่ยว	ประเทศไทย		ประเทศเวียดนาม	
	อันดับโลก	ค่าเฉลี่ย	อันดับโลก	ค่าเฉลี่ย
1. นโยบาย กฎ และระเบียบ	52	4.5	98	3.8
2. ระเบียบสิ่งแวดล้อม	78	4.3	94	4.1
3. ความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย	115	4.0	94	4.5
4. สุขภาพและสุขอนามัย	66	4.5	100	3.2
5. การจัดลำดับความสำคัญของการท่องเที่ยว	25	5.1	47	4.6
การกำหนดโครงสร้างในการกำกับดูแลการท่องเที่ยวโดยรวม	63	4.5	97	4.0

จากตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบดัชนีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในการกำหนดโครงสร้างในการกำกับดูแลการท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันในการกำหนดโครงสร้างในการกำกับดูแลการท่องเที่ยวโดยรวมเป็นอันดับที่ 63 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.5 ส่วนประเทศเวียดนามมีดัชนีความสามารถทางการแข่งขันด้านการกำหนดโครงสร้างในการกำกับดูแลการท่องเที่ยวโดยรวมเป็นอันดับที่ 97 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.0 สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันโดยรวมดีกว่า

ประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านการกำหนดโครงสร้างในการกำกับดูแลการท่องเที่ยว และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

(1) นโยบาย กฎ และระเบียบ พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันด้านนโยบาย กฎ และระเบียบ เป็นอันดับที่ 52 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.5 ส่วนประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันด้านนโยบาย กฎ และระเบียบ เป็นอันดับที่ 98 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.8 สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านนโยบาย กฎ และระเบียบ

(2) **ระเบียบสิ่งแวดล้อม** พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันด้านระเบียบสิ่งแวดล้อม เป็นอันดับที่ 78 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.3 ส่วนประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันด้านระเบียบสิ่งแวดล้อม เป็นอันดับที่ 94 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1 สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ด้านระเบียบสิ่งแวดล้อม

(3) **ความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย** พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันด้านความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย เป็นอันดับที่ 115 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.0 ส่วนประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันด้านความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย เป็นอันดับที่ 94 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.5 สรุปได้ว่า ประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศไทยในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย

(4) **สุขภาพและสุขอนามัย** พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันด้านสุขภาพและสุขอนามัย เป็นอันดับที่ 66 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.5 ส่วนประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันด้านสุขภาพและสุขอนามัย เป็นอันดับที่ 100 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.2 สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถ

ทางการแข่งขันดีกว่าประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านสุขภาพและสุขอนามัย

(5) **การจัดลำดับความสำคัญของการท่องเที่ยว** พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันด้านการจัดลำดับความสำคัญของการท่องเที่ยว เป็นอันดับที่ 25 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.1 ส่วนประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันด้านการจัดลำดับความสำคัญของการท่องเที่ยว เป็นอันดับที่ 47 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.6 สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ด้านการจัดลำดับความสำคัญของการท่องเที่ยว

2.2 สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและโครงสร้างพื้นฐานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ดัชนีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และโครงสร้างพื้นฐานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ประกอบด้วย (1) โครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางอากาศ (2) โครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางบก (3) โครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยว (4) โครงสร้างพื้นฐานการสื่อสารและโทรคมนาคม และ (5) ความสามารถทางการแข่งขันด้านราคา ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยภาพรวมของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม แสดงดังตารางที่ 3

จากตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบดัชนีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม พบว่า ประเทศไทยมีดัชนีความสามารถทางการแข่งขันเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและโครงสร้างพื้นฐานโดยรวมเป็นอันดับที่ 42 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.2 ส่วนประเทศ

เวียดนามมีดัชนีความสามารถทางการแข่งขันเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและโครงสร้างพื้นฐานโดยรวมเป็นอันดับที่ 92 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.0 สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและโครงสร้างพื้นฐานและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ดัชนีสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ และโครงสร้างพื้นฐาน	ประเทศไทย		ประเทศเวียดนาม	
	อันดับโลก	ค่าเฉลี่ย	อันดับโลก	ค่าเฉลี่ย
1. โครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางอากาศ	27	4.3	83	2.6
2. โครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางบก	51	4.2	78	3.4
3. โครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยว	39	4.4	124	1.2
4. โครงสร้างพื้นฐานการสื่อสารและโทรคมนาคม	67	2.6	88	2.1
5. ความสามารถทางการแข่งขันด้านราคาในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	11	5.4	7	5.5
สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและโครงสร้างพื้นฐานโดยรวม	42	4.2	92	3.0

(1) โครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางอากาศ พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางอากาศ เป็นอันดับที่ 27 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.3 ส่วนประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางอากาศ เป็นอันดับที่ 83 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.6 สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางอากาศ

(2) โครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางบก พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางบก เป็นอันดับที่ 51 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.2 ส่วนประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางบก เป็นอันดับที่ 78 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4 สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางบก

(3) โครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยว

พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยว เป็นอันดับที่ 39 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.4 ส่วนประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยว เป็นอันดับที่ 124 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.2 สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว

(4) โครงสร้างพื้นฐานการสื่อสารและ

โทรคมนาคม พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานการสื่อสารและโทรคมนาคม เป็นอันดับที่ 67 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.6 ส่วนประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานการสื่อสารและโทรคมนาคม เป็นอันดับที่ 88 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.1 สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐานการสื่อสารและโทรคมนาคม

(5) ความสามารถทางการแข่งขันด้านราคา

ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันด้านความสามารถทางการแข่งขันด้านราคาในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว เป็นอันดับที่ 11 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.4 ส่วนประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันด้านความสามารถทางการแข่งขันด้านราคาในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว เป็นอันดับที่ 7 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.5 สรุปได้ว่า ประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศไทยในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวด้านราคาในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว

2.3 ทรัพยากรมนุษย์ด้านการท่องเที่ยว

วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ ดัชนีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวด้านทรัพยากรมนุษย์ วัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบด้วย (1) ทรัพยากรมนุษย์ (2) การเปิดรับการท่องเที่ยว (3) ทรัพยากรธรรมชาติ และ (4) ทรัพยากรทางวัฒนธรรม โดยภาพรวมของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านทรัพยากรมนุษย์
วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ ของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม

ดัชนีด้านทรัพยากรมนุษย์ วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ	ประเทศไทย		ประเทศเวียดนาม	
	อันดับโลก	ค่าเฉลี่ย	อันดับโลก	ค่าเฉลี่ย
1. ทรัพยากรมนุษย์	65	5.0	84	4.8
1.1. การศึกษาและฝึกอบรม	62	4.7	88	4.2
1.2. การจัดหาแรงงานที่มีคุณภาพ	74	5.3	46	5.4
2. การเปิดรับการท่องเที่ยว	20	5.5	87	4.6
3. ทรัพยากรธรรมชาติ	20	4.6	48	3.6
4. ทรัพยากรทางวัฒนธรรม	51	2.8	88	1.9
ทรัพยากรมนุษย์ วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ โดยรวม	30	4.5	84	3.7

จากตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบดัชนีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านทรัพยากรมนุษย์ วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม พบว่า ประเทศไทยมีดัชนีความสามารถทางการแข่งขันด้านทรัพยากรมนุษย์ วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติโดยรวมเป็นอันดับที่ 30 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.5 ส่วนประเทศเวียดนามมีดัชนีความสามารถทางการแข่งขันด้านทรัพยากรมนุษย์ วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติโดยรวมเป็นอันดับที่ 84 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.7 สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านทรัพยากรมนุษย์ วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

(1) ด้านทรัพยากรมนุษย์ พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันด้านความสามารถทางการแข่งขันด้านทรัพยากรมนุษย์ เป็นอันดับที่ 65 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.0 ส่วนประเทศเวียดนาม มีความสามารถทางการแข่งขันด้านทรัพยากรมนุษย์ เป็นอันดับที่ 84 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.8 สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านทรัพยากรมนุษย์ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1) ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันด้านความสามารถทางการแข่งขันด้านทรัพยากรมนุษย์ในเรื่องการศึกษาและฝึกอบรมเป็นอันดับที่ 62 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.7 ส่วนประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการ

แข่งขันด้านทรัพยากรมนุษย์ในเรื่องการศึกษา และฝึกอบรม เป็นอันดับที่ 88 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.2 สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านทรัพยากรมนุษย์ในเรื่องการศึกษาและฝึกอบรม

2) ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันด้านความสามารถทางการแข่งขันด้านทรัพยากรมนุษย์ในเรื่องการจัดหาแรงงานที่มีคุณภาพ เป็นอันดับที่ 74 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.3 ส่วนประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันด้านทรัพยากรมนุษย์ในเรื่องการจัดหาแรงงานที่มีคุณภาพ เป็นอันดับที่ 46 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.42 สรุปได้ว่า ประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศไทยในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านทรัพยากรมนุษย์ในเรื่องการจัดหาแรงงานที่มีคุณภาพ

(2) ด้านการเปิดรับการท่องเที่ยว พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันด้านการเปิดรับการท่องเที่ยวเป็นอันดับที่ 20 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.5 ส่วนประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันด้านการเปิดรับการท่องเที่ยว เป็นอันดับที่ 87 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.6 สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านการเปิดรับการท่องเที่ยว

(3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันด้านทรัพยากรธรรมชาติ เป็นอันดับที่ 20 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.6 ส่วนประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันด้านทรัพยากรธรรมชาติ เป็นอันดับที่ 48 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6 สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านทรัพยากรธรรมชาติ

(4) ด้านทรัพยากรทางวัฒนธรรม พบว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันด้านทรัพยากรทางวัฒนธรรม เป็นอันดับที่ 51 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.8 ส่วนประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันด้านทรัพยากรทางวัฒนธรรม เป็นอันดับที่ 88 ของโลก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.9 สรุปได้ว่า ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันดีกว่าประเทศเวียดนามในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านทรัพยากรทางวัฒนธรรม

อภิปรายผล

การศึกษาเปรียบเทียบศักยภาพของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศเวียดนาม มีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางการแข่งขันหรือความได้เปรียบทางการแข่งขันของประเทศในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศเวียดนามสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism Resource) ความแตกต่างของทรัพยากรการท่องเที่ยวมีผลต่อความต้องการท่องเที่ยวและดึงดูดนักท่องเที่ยวได้จากแหล่งท่องเที่ยว (Crouch & Ritchie, 1999 : 146) เมื่อพิจารณาแหล่งท่องเที่ยวประเทศไทยและประเทศเวียดนามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้แตกต่างกัน เนื่องจากความแตกต่างอย่างมีเอกลักษณ์ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประเภทประวัติศาสตร์ ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ ซึ่งทั้งสองประเทศพยายามนำความแตกต่างเหล่านั้นมาใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของประเทศในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ดังนั้น ประเทศไทยและประเทศเวียดนาม ต้องมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภทมากขึ้น มีการค้นหาแหล่งท่องเที่ยวแหล่งใหม่ที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ เพราะแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นมรดกโลกทั้งทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมจะสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันและสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี (Buckley, 1994; Dunn & Iso-Ahola, 1991) สำหรับประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกทั้งหมด 5 แห่ง ได้แก่ แหล่งมรดกโลกพระนครศรีอยุธยา แหล่งมรดกโลกสุโขทัย ศรีสัชนาลัย กำแพงเพชร เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้ง แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง และป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ส่วนประเทศเวียดนามก็มีแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกทั้งหมด 5 แห่ง ได้แก่ หมู่โบราณสถานเมืองเว้าอาฮาลอง เมืองโบราณฮอยอัน My Son Sanctuary และอุทยานแห่งชาติฟงงา-เค บัง ซึ่งการได้รับการจดทะเบียนเป็นมรดกโลกที่เกิดจากธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้นเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ แหล่งท่องเที่ยวทุกประเภทต้องป้องกันการถูกทำลายทั้งจากธรรมชาติและมนุษย์ ต้องมีความสะอาดถูกสุขลักษณะให้บริการนักท่องเที่ยว

2. ความปลอดภัย (Security) การตัดสินใจเลือกจุดหมายการเดินทางท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวจะคำนึงถึงความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน มาตรการรักษาความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว โดยพิจารณาจากความมั่นคงทางการเมือง การก่อการร้าย อาชญากรรม การเกิดอุบัติเหตุ การบริการของตำรวจ การสุขาภิบาล การบริการทางการแพทย์ คุณภาพน้ำดื่ม ความปลอดภัยของโรงแรมที่พัก (Crotts, 1996) ซึ่งจากข้อมูลปี พ.ศ. 2549 – 2550 พบว่า ประเทศไทยมีความปลอดภัยจากการท่องเที่ยวต่ำกว่าประเทศเวียดนาม เนื่องจากมีการรัฐประหารยึดอำนาจรัฐบาล การชุมนุมขับไล่รัฐบาล ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในการเข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทย การเกิดอุบัติเหตุบนถนนของประเทศไทยสูงกว่าเวียดนาม อย่างไรก็ดี

ตาม ประเทศไทยมีการบริการของตำรวจ การสุขภาพ คุณภาพน้ำดื่มที่ดีกว่าประเทศเวียดนาม นอกจากนี้ ปัจจุบัน (พ.ศ. 2551) ประเทศไทยมีรัฐบาลชุดใหม่ที่มาจากการเลือกตั้งทำให้ความเชื่อถือของประเทศไทยกลับมาอีกครั้ง และน่าจะส่งผลดีกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศ ส่วนประเทศเวียดนามอาจยังมีภาพสงครามที่อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยว และรู้สึกไม่ปลอดภัย แต่รัฐบาลเวียดนามก็มีการลงทุนด้านการรักษาความปลอดภัยมากขึ้น และมีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในการท่องเที่ยว

3. คุณภาพการบริการ (Service Quality)

การบริการเป็นหัวใจสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ต้องมั่นใจว่าคุณภาพการบริการเป็นที่ยอมรับหรือสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว (Go & Govers, 2000) ซึ่งคุณภาพการบริการความน่าเชื่อถือ การเปิดบริการท่องเที่ยว ช่วยสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้เช่นกัน ประสพการณ์จากบริการที่ได้รับของนักท่องเที่ยวจะนำมาซึ่งความจงรักภักดี (Loyalty) อันจะนำไปสู่การกลับมาท่องเที่ยวซ้ำและการบอกต่อให้คนใกล้ชิดได้มาท่องเที่ยว สำหรับประเทศไทยคุณภาพการบริการด้านการท่องเที่ยวโดยรวมแล้วถือว่าดีกว่าประเทศเวียดนาม ด้วยประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวของไทย การพัฒนาหรือการรวมกลุ่มกันของผู้ให้บริการที่พยายามสร้างมาตรฐาน

การบริการให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล จากข้อมูลที่รวบรวมได้จะพบว่าประเทศไทยมีการเปิดบริการท่องเที่ยว ทัศนคติของประชาชนในประเทศต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ คุณภาพของโรงแรม คุณภาพการบริการของบุคลากร คุณภาพการบริการด้านการเดินทางหรือการขนส่งที่ดีกว่าประเทศเวียดนาม ดังนั้น หากประเทศไทยรักษาหรือพัฒนาระดับการบริการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งหมดได้ดีแล้ว ประเทศไทยก็จะยังคงมีความได้เปรียบทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเหนือประเทศเวียดนาม และสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเข้าประเทศได้เพิ่มขึ้นต่อไป

4. โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวก (Infrastructures and Facilities) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การลงทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค นอกจากประชาชนท้องถิ่นเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์แล้ว ยังรวมถึงนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศด้วย ซึ่งประเทศไทยมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดีกว่าประเทศเวียดนาม ไม่ว่าจะเป็น ถนน สะพาน สนามบิน สถานีรถไฟ สถานีโดยสาร ท่าเรือ ไฟฟ้า น้ำประปา ระบบการสื่อสารที่ทันสมัย โรงแรมที่พัก ร้านอาหาร บริษัทนำเที่ยว เป็นต้น อย่างไรก็ตาม แผนพัฒนาการท่องเที่ยวปี ค.ศ. 2001-2010 (Master Plan on

the Development of Tourism) ของ ประเทศ เวียดนามก็ให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการท่องเที่ยว ของประเทศด้วย ซึ่งโครงสร้างพื้นฐานเป็นปัจจัย สำคัญต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติอย่างมาก เป็น การแสดงให้เห็นมาตรฐานการบริการท่องเที่ยว ของประเทศ (Mo. et al. 1993) ระดับคุณภาพของ โครงสร้างพื้นฐาน ต่าง ๆ มีผลต่อประสบการณ์ ของนักท่องเที่ยว (Murphy et al. 2000) โดยเฉพาะ นักท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ดังนั้น ประเทศไทยและประเทศ เวียดนามต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการ ท่องเที่ยว (Tourism Infrastructure) ให้สอดคล้อง กับการพัฒนาของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ ประเทศ

สำหรับการพัฒนาระบบการขนส่ง ภายในประเทศและระหว่างประเทศ ความ สะดวกในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพอาหาร และอื่น ๆ ประเทศไทยจัดได้ว่ามี ความได้เปรียบประเทศเวียดนาม รวมทั้งปัจจัย อื่นที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น กิจกรรมหรือเทศกาลต่าง ๆ ความบันเทิง แหล่ง ช็อปปิ้ง เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้เป็นกิจกรรมเสริมที่ ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีเช่นกัน ซึ่ง ประเทศไทยและประเทศเวียดนามมีเทศกาล ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวได้เป็น อย่างดี การท่องเที่ยวเชิงกิจกรรม (Event Tourism) จึงเป็นปัจจัยสนับสนุนความได้เปรียบทางการ

แข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้ เพราะ นักท่องเที่ยวบางกลุ่มจะให้ความสำคัญกับการได้ มีส่วนร่วมกับกิจกรรมพิเศษนั้น สามารถนำ รายได้เข้าชมชนที่เป็นเจ้าของกิจกรรม และสร้าง ความประทับใจให้เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว (Dwyer. et al. 2003) สำหรับประเทศไทยมี เทศกาลสำคัญมากมาย เช่น งานเทศกาลยี่เป็ง (ลอยกระทง) งานประเพณีสงกรานต์ จังหวัด เชียงใหม่ งานเผาเทียนเล่นไฟ จังหวัดสุโขทัย งานบุญบั้งไฟ จังหวัดยโสธร งานแห่ปราสาทผึ้ง จังหวัดสกลนคร งานอุยธยามรดกโลก งานวิ่ง กล้วย จังหวัดชลบุรี เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ นอกจากจะทำให้ให้นักท่องเที่ยวได้เห็นศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีของแต่ละท้องถิ่นแล้ว ยังสร้าง ความบันเทิงให้กับนักท่องเที่ยวอีกด้วย

5. ความสามารถทางการแข่งขันด้านราคา (Price Competitiveness) ก็มีผลต่อการตัดสินใจ ท่องเที่ยว (Dwyer et al. 2002) ซึ่งประเทศ เวียดนามมีความได้เปรียบประเทศไทยในเรื่องนี้ นักท่องเที่ยวบางกลุ่มตัดสินใจท่องเที่ยวโดย พิจารณาจากค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ดังนั้น ประเทศไทยต้องนำเสนอให้นักท่องเที่ยวเห็น ความคุ้มค่ากับการมาท่องเที่ยวประเทศไทยเมื่อ เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายที่อาจจะสูงกว่าการ ท่องเที่ยวในประเทศเวียดนาม ไม่ว่าจะเป็นด้าน แหล่งท่องเที่ยว ความสะดวกสบาย การบริการที่ ดี หรือเปรียบเทียบให้นักท่องเที่ยวได้เห็นว่ ค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าประเทศคู่แข่งอาจไม่สูงมากนัก

แต่นักท่องเที่ยวจะได้รับสิ่งที่คุ้มค่าจากการท่องเที่ยวในประเทศไทย เป็นต้น

6. การโฆษณาเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ (Advertising and Public Relation) ประสิทธิภาพของการตลาดการท่องเที่ยววัดด้วยปริมาณนักท่องเที่ยว อัตราการเติบโตของนักท่องเที่ยว อัตราการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ ซึ่งการโฆษณาและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจะมีผลอย่างมากต่อการให้ข้อมูลการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป้าหมายสำหรับประเทศไทยจากข้อมูลล่าสุดปี พ.ศ. 2550 โดยมีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย รวมทั้งสิ้นประมาณ 14.46 ล้านคน ส่วนประเทศเวียดนามในภาพรวมของปี พ.ศ. 2550 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศเวียดนาม รวมทั้งสิ้น 4.17 ล้านคน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวของประเทศไทยจะสูงกว่าเวียดนาม แต่แนวโน้มจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของประเทศเวียดนามสูงกว่าประเทศไทย กล่าวคือ ปี พ.ศ. 2550 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศเวียดนาม เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2549 ร้อยละ 16 แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพการตลาดของประเทศเวียดนามประสบความสำเร็จสูงกว่าประเทศไทย การเปิดการท่องเที่ยว การสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศเวียดนามจะส่งต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หากรัฐบาล

เวียดนามประสบความสำเร็จในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวปี ค.ศ. 2001-2010 (Master Plan on the Development of Tourism) ก็จะเป็นคู่แข่งชั้นรายสำคัญของประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ไม่ช้า

กล่าวโดยสรุป ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวดีกว่าประเทศเวียดนามหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์/มรดกโลก ระบบการรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพห้องของโรงแรมที่พัก ระบบการรักษาความปลอดภัยของโรงแรมที่พัก การบริการของพนักงานในโรงแรมที่พัก การพัฒนาของถนนที่ใช้ในการเดินทาง รถไฟ สนามบิน ระบบไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ คุณภาพบริการอินเทอร์เน็ต คุณภาพและสุขลักษณะอาหาร อธิปไตยไม่ตรีของมัคคุเทศก์ คุณภาพของรถบริการนำเที่ยว อธิปไตยไม่ตรีของคนในประเทศต่อนักท่องเที่ยว แต่ประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวดีกว่าประเทศไทยด้านความสะดวกในการเข้าประเทศ ระบบการรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การส่งเสริมการลงทุนด้านการท่องเที่ยว ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และการควบคุมมลภาวะทางอากาศในเมือง ส่วนการศึกษาความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยใช้ดัชนีความสามารถ

ทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวที่นั่น ประเทศไทยมีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวดีกว่าประเทศเวียดนามทั้งด้านนโยบาย กฎ และระเบียบ ด้านระเบียบสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพและสุขอนามัย ด้านการจัดลำดับความสำคัญของการท่องเที่ยว ด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและ โครงสร้างพื้นฐานที่ดีกว่าประเทศเวียดนาม ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางอากาศ ด้านโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางบก ด้านโครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐานการสื่อสารและโทรคมนาคม ด้านการท่องเที่ยว วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ

อย่างไรก็ตาม ประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมกรรมการท่องเที่ยวที่ดีกว่าประเทศไทยในด้านการสนับสนุนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ด้านสิ่งแวดล้อม การรักษาความปลอดภัย การป้องกันอุบัติเหตุบนถนน การลดความเสี่ยงทางด้านสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันโรคระบาด ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อการพิจารณาตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว ประเทศไทยควรศึกษาว่าความได้เปรียบเหล่านั้นเกิดจากปัจจัยใดบ้าง เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงพัฒนาขีดความสามารถในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยต่อไป ส่วนการส่งเสริมการท่องเที่ยวประเทศเวียดนามมีการเข้าร่วมงานการท่องเที่ยวมากกว่าประเทศไทย จนทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวและ

อัตราการเติบโตของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในประเทศเวียดนามเพิ่มสูงขึ้น ประเทศไทยต้องแก้ปัญหาเรื่องนี้อย่างเร่งด่วน ไม่ว่าจะด้วยการเข้าร่วมงานการท่องเที่ยวให้มากขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและให้ข้อมูลประเทศไทยแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ การทำการตลาดต้องเปลี่ยนจากเชิงรับเป็นการตลาดเชิงรุก ต้องพยายามหาตลาดใหม่ ๆ และไม่ควรเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองจนมองคู่แข่งอย่างประเทศเวียดนาม เพราะท้ายสุดแล้วประเทศไทยอาจสูญเสียรายได้จากการท่องเที่ยวก็จะเป็นไปได้นอกจากนี้ ประเทศเวียดนามมีความได้เปรียบด้านราคาในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเหนือประเทศไทย ซึ่งประเทศไทยต้องพยายามสร้างความแตกต่างให้นักท่องเที่ยวเห็นว่าการเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยนั้นคุ้มค่ากว่าเงินที่ต้องจ่ายไปอย่างไรบ้าง ต้องพยายามทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเพราะปัจจัยอื่นไม่ใช่ราคา เช่น คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพการบริการ กิจกรรมพิเศษ ความสะดวกในการเดินทาง เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจเป็นหน้าที่ของรัฐบาลในการมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้าง “แบรนด์ประเทศไทย” ให้เกิดขึ้นภายในใจของนักท่องเที่ยวให้ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ประเทศเวียดนามมีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมกรรมการ

ท่องเที่ยวที่ดีกว่าประเทศไทยในด้านการสนับสนุนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ด้านสิ่งแวดล้อม การรักษาความปลอดภัย การป้องกันอุบัติเหตุบนถนน การลดความเสี่ยงทางด้านสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันโรคระบาด ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อการพิจารณาตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยควรศึกษาว่าความได้เปรียบเหล่านั้นเกิดจากปัจจัยใดบ้าง เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงพัฒนาขีดความสามารถในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยต่อไป

2. การส่งเสริมการท่องเที่ยวประเทศไทย เวียดนามมีการเข้าร่วมงานการท่องเที่ยวมากกว่าประเทศไทย จนทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวและอัตราการเติบโตของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในเวียดนามเพิ่มสูงขึ้น ประเทศไทยต้องแก้ปัญหาเรื่องนี้อย่างเร่งด่วน ไม่ว่าจะด้วยการเข้าร่วมงานการท่องเที่ยวให้มากขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและให้ข้อมูลประเทศไทยแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ การทำการตลาดต้องเปลี่ยนจากเชิงรับเป็นการตลาดเชิงรุก ต้องพยายามหาตลาดใหม่ ๆ และไม่ควรเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองจนมองคู่แข่งอย่างประเทศเวียดนาม เพราะท้ายสุดแล้วประเทศไทยอาจสูญเสียรายได้จากการท่องเที่ยวก็เป็นไปได้

3. ประเทศเวียดนามมีความได้เปรียบด้านราคาในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเหนือประเทศไทย ดังนั้น ประเทศไทยต้องพยายามสร้างความแตกต่างให้นักท่องเที่ยวเห็นว่าการเดินทางมา

ท่องเที่ยวในประเทศไทยนั้นคุ้มค่ากว่าเงินที่ต้องจ่ายไปอย่างไรบ้าง ต้องพยายามทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเพราะปัจจัยอื่นไม่ใช่ราคา เช่น คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพการบริการ กิจกรรมพิเศษ ความสะดวกในการเดินทาง เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจเป็นหน้าที่ของรัฐบาลในการมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้าง “แบรนด์ประเทศไทย” ให้เกิดขึ้นภายในใจของนักท่องเที่ยวให้ได้

4. การพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคตอาจต้องมีการรวมกลุ่ม (Cluster) ของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในภูมิภาค อาจต้องมีการพัฒนาระบบการคมนาคมร่วมกัน เชื่อมโยงระหว่างประเทศในภูมิภาคให้มากขึ้น โดยต้องคำนึงถึงความสะดวกสบายและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้วย ซึ่งการรวมกลุ่มกันนอกจากจะช่วยให้เศรษฐกิจของแต่ละประเทศดีขึ้น ยังทำให้เศรษฐกิจในระดับภูมิภาคดีขึ้น และส่งผลกับรายได้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศอีกด้วย

5. การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยที่สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยอย่างละเอียดต่อไป เช่น การศึกษาความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย: กรณีศึกษาการปิดสนามบินสุวรรณภูมิและสนามบินดอนเมือง เป็นต้น

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2539) 36 ปี การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ดอกเบี๋ย
ฉลองศรี พิมพ์สมพงษ์ (2531) การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (2548) อุตสาหกรรมท่องเที่ยว...เสน่ห์ที่ซ่อนเร้น
ของเวียดนาม สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2551 จาก <http://www.exim.go.th>
- ประชาชาติ (2551) ททท. ขวนร่วมงาน “เทศกาลเที่ยวเมืองไทย” สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2551 จาก
http://www.matichon.co.th/prachachat/news_title.php?id=3305
- ผู้จัดการออนไลน์ (2549) เวียดนามปิดขงสนามบิน \$8 พันล้าน แข่งสุวรรณภูมิ สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์
2551 จาก <http://www.manager.co.th/IndoChina/ViewNews.aspx?NewsID=9490000156521>
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525) พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์
- วิกิพีเดีย (2551) ประเทศไทย สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2551 จาก <http://th.wikipedia.org>
- วิกิพีเดีย (2551) ประเทศเวียดนาม สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2551 จาก <http://th.wikipedia.org>
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2551) ข้อมูลการลงทุนในประเทศไทยสืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม
2551 จาก http://www.boi.go.th/thai/clmv/2008_vietnam/Index_Vietnam.htm
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2549) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) สืบค้นเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2551 จาก from [http://](http://www.nesdb.go.th)
www.nesdb.go.th
- Buckley, R. (1994) **A framework for ecotourism** Annals of Tourism Research 21 (3). 661–9.
- Central Intelligence Agency (2007) **Thailand** สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2551 จาก <https://www.cia.gov>
- Central Intelligence Agency (2007) **Vietnam** สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2551 จาก <https://www.cia.gov>
- Crotts, J. (1996) **Theoretical perspectives on tourist criminal victimisation** Journal of Tourism
Studies 7 (1). pp. 2–9
- Crouch, G.I and Ritchie, J.R.B. (1999) **Tourism, competitiveness, and societal prosperity** Journal of
Business Research, 44. pp. 137–52
- Dunn, R. and Iso-Ahala, S. (1991) **Sightseeing tourists’ motivations and satisfactio.** Annals of
Tourism Research 18 (2). pp. 226–37
- Dwyer, L., Forsyth, P. and Rao, P. (2002) **Destination price competitiveness: Exchange rate
changes vs inflation rates** Journal of Travel Research 40 (February). pp. 340–48

- Dwyer, L., Forsyth, P. and Spurr, R. (2003) **Inter-industry effects of tourism growth: Some Implications for destinations managers** Tourism Economics
- Go, F. and Govers, R. (2000) **Integrated quality management for tourist destinations: A European perspective on achieving competitiveness** Tourism Management 21 (1). pp. 79–88.
- Laura, W. (2007) **New Report Forecasts that Per Head Tourist Expenditure in Vietnam Will Reach US\$ 976.26 by 2011** สืบค้นเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2551 จาก <http://www.investors.com>
- Michael E. Porter (1998) **The Competitive Advantage of Nations**. New York: The Free Press
- Mo, C., Handy, D. and Havitz, M. (1993) **Testing an international tourist role typology** Annals of Tourism Research 20 (2). pp. 319–35
- Murphy P., Pritchard, M. and Smith, B. (2000) **The destination product and its impact on traveler perceptions** Tourism Management 21 (1). pp. 43–52
- The World Bank. (2008) **Transport in Thailand** สืบค้นเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2551 จาก <http://web.worldbank.org>
- The World Bank. (2008) **Transport in Vietnam** สืบค้นเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2551 จาก <http://web.worldbank.org>
- Vietnam National Administration of Tourism (2008) **Tourist Statistics** สืบค้นเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2551 จาก http://www.vietnamtourism.com/e_pages/news/index.asp?loai=1&chucnang=07
- World Economic Forum. (2008) **The Travel & Tourism Competitiveness Report 2008** สืบค้นเมื่อ 8 มีนาคม 2551 จาก www.weforum.org/en/initiatives/gcp/TravelandTourismReport

